

Herziening der tabel, bedoeld in art. 1 der wet van den 4den Julij 1850. (Kieswet.)

Art. 154. Men herhaalde de bij art. 96 gemaakte aanmerking omtrent het vervallen van de aangehaalde bepalingen der medische wet van 1865.

Aldus vastgesteld den 11den Augustus 1870.

THORBECKE.
's JACOB.
DE BRAUW.
JONCKBLOET.
VAN REENEN.

[171. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot herziening der tabel, bedoeld in art. 1 der wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37).

De toelichtende memorie (en bijlage) die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 19den Augustus 1870.

WILLEM.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[171. 2.]

ONTWERP VAN WET tot herziening der tabel, bedoeld in artikel 1 der wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37). (Kieswet.)

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de tabel vermeld in art. 1 der wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37), aanwijzende de som, die men om tot het kiezen van leden der Tweede Kamer bevoegd te zijn in de directe belastingen moet betalen, te herzien:

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De tabel, vermeld in art. 1 der wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37) wordt gelezen als volgt:

Hoofdkiesdistricten en hoofdplaatsen.	Som door de kiezers van het hoofdkiesdistrict te betalen.		
Groningen, Zuidhorn,	f 24 24	Uitgezonderd in Groningen.	f 30
		" " Roden	20
		" " Eelde	20
		" " Peize	20
		" " Norg	20
Appingedam, Winschoten,	24 24	" " Vlagtwedde	20
		" " Wedde	20
		" " Onstwedde	20
Assen,	20	" " Assen	24
		" " Meppel	24
Leeuwarden, Sneek,	24 24	" " Leeuwarden	30
		" " Sneek	30
		" " Bolsward	30
		" " Hindeloopen	20
		" " Stavoren	20
		" " Haskerland	20

Herziening der tabel, bedoeld in art. 1 der wet van den 4den Junij 1850. (Kieswet.)

Hoofdkiesdistricten en hoofdplaatsen.	Som door de kiezers van het hoofdkiesdistrict te betalen.		
Sneek, (vervolg)	f 24	Uitgezonderd in Schoterland	f 20
		Aengwirden	20
		Weststellingwerf	20
		Ooststellingwerf.	20
		Opsterland	20
Dokkum,	24	" " Dokkum	30
		Dantumadeel.	20
		Ameland	20
		Schiermonnikoog	20
		Achtkarspelen	20
		Smallingerland	20
Steenwijk,	20		
Zwolle,	20	" " Zwolle	30
		Kampen	24
Almelo,	20		
Deventer,	20	" " Deventer	24
Zutphen,	20	" " Zutphen	24
Arnhem,	20	" " Arnhem	30
Nijmegen,	20	" " Nijmegen	30
Tiel,	20	" " Tiel	24
		Zaltbommel	24
Amersfoort,	20	" " Amersfoort	24
Utrecht,	20	" " Utrecht	40
Hoorn,	24	" " Purmerend	30
		Urk.	20
		Marken	20
Alkmaar,	24	" " Alkmaar	30
		Vlieland	20
		Terschelling	20
		Petten	20
		Egmond aan Zee	20
Haarlem,	24	" " Haarlem	38
		Zaandam	30
		Wijk aan Zee	20
		Zandvoort.	20
		Spaarndam	20
Haarlemmermeer,	24		
Amsterdam,	50		
Leiden,	24	" " Leiden	36
Gouda,	20	" " Gouda	36
Delft,	24	" " Delft	36
		Schiedam	36
		Vlaardingen	30
Rotterdam,	24	" " Rotterdam	50
Brielle,	24	" " Brielle	30
's Gravenhage,	24	" " 's Gravenhage	50
Dordrecht,	24	" " Dordrecht.	36
Gorinchem,	24	" " Gorinchem	30
		Schalkwijk	20
		IJsselstein	20
		Vreeswijk.	20
		Tull en 't Waal	20
		Jaarsveld	20
		Willige Langerak	20
		Polsbroek.	20
		Hoenkoop.	20

Herziening der tabel, bedoeld in art. 1 der wet van den 4den Junij 1850. (Kieswet.)

Hoofdkiesdistricten en hoofdplaatsen.	Som door de kiezers van het hoofdkiesdistrict te betalen.		
Gorinchem, (vervolg)	f 24	Uitgezonderd in	Lopik f 20
			Benschop 20
			Haaften 20
			Herwijnen. 20
			Vuren 20
			Beest 20
			Dussen, Munster en Muilkerk 20
			Meeuwen, Hill en Babilonienbroek. 20
			Drongelen, Haagoort, Gansoijen en Doeveren 20
			Capelle. 20
			Besoijen 20
			Heesbeen, Eethen en Genderen 20
			Almkerk en Uitwijk 20
			Emmikhoven en Waardhuizen. 20
			Werkendam 20
			Woudrichem 20
			de Werken en Sleeuwijk 20
			Giessen 20
			Rijswijk 20
			Op- en Neer-Andel 20
			Veen. 20
			Wijk en Aalburg 20
			Heusden 20
			Herpt 20
			Hedikhuizen 20
			Oudheusden 20
Middelburg,	24	" "	Middelburg 30
Goes,	24		
Zierikzee,	24		
Breda,	20	" "	Breda. 24
Tilburg,	20		
Eindhoven,	20		
Maastricht,	20		
Roermond,	20		
Boxmeer,	20		
's Bosch,	20	" "	's Bosch 30

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

[171. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Naar aanleiding van hetgeen in de Troonrede omtrent dit onderwerp is medegedeeld, wenscht de Regering over te gaan tot herziening van den census ter verkiezing van leden der Tweede Kamer en van den gemeenteraad, zoo als die geregeld is bij de tabel, bedoeld in art. 1 der wet van 4 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37), in verband met art. 5 der gemeentewet.

De plaatselijke gesteldheid, waarnaar art. 76 der Grondwet den census geregeld wil hebben, is ontegenzeggelijk in de twintig jaren, die sedert de uitvaardiging dier wet zijn verstreken, veel veranderd, en voldoet derhalve de regeling van 1850 niet meer aan den tegenwoordigen toestand.

In de tabel van 1850 heerscht onevenredigheid, welke opheffing wenschelijk is.

De census toch in de gemeenten, die vroeger tot de steden behoorden, is vrij hoog, in vergelijking met dien, welke voor de landelijke gemeenten is vastgesteld. Ook ten aanzien der voormalige steden in de verschillende provincien bestaat niet die overeenstemming welke, met het oog op de tegenwoordige plaatselijke gesteldheid, te wenschen is.

Bij de vraag, wie tot de verkiezingen voor de algemeene, provinciale en plaatselijke vertegenwoordiging zullen worden toegelaten, is het van belang, dat, met inachtneming der bepalingen van de Grondwet, die de kiesbevoegdheid aan den census vastknoopt, zoo min mogelijk van het kiesregt worden uitgesloten zij aan wie met vertrouwen de bekwaamheid tot het uitoefenen van dat regt kan worden toegekend.

Uitbreiding van het kiesregt en verlaging van den census binnen de bij de Grondwet gestelde perken is daarom noodig.

Om deze gewichtige aangelegenheid behoorlijk te kunnen regelen, heeft de ondergeteekende, bij de circulaire, die hiernevens in afschrift wordt overgelegd (*), de voorlichting der Gedeputeerde Staten verzocht.

Naar aanleiding der daarop uitgebragte adviezen, welke

(*) Deze stukken zijn, ter inzage voor de leden der Kamer, op de griffie nedergelegd.